

Mål C-242/95

GT-Link A/S mot De Danske Statsbaner (DSB)

(begäran om förhandsavgörande
från Østre Landsret)

”Sjötransport — Hamnavgifter på fartyg och varor —
Importtillägg — Missbruk av dominerande ställning”

Förslag till avgörande av generaladvokat F.G. Jacobs, föredraget den 27 februari 1997	I - 4452
Domstolens dom (sjätte avdelningen) av den 17 juli 1997	I - 4453

Sammanfattning av domen

1. *Bestämmelser om skatter och avgifter — Interna skatter och avgifter — Importtillägg som leder till högre hamnavgift — Diskriminering av importerade varor som kommer från en annan medlemsstat i förhållande till inhemska varor — Förbud — Räckvidd (EEG-fördraget, artikel 95)*

2. *Konkurrens — Dominerande ställning — Missbruk — Förbud — Direkt effekt — Individuella rättigheter — Nationella domstolars skydd — Talan vid domstol — Nationella processuella villkor — Tillämpningsvillkor — Bevisbörda*
(EEG-fördraget, artikel 86)
  3. *Konkurrens — Offentliga företag och företag som medlemsstaterna beviljar särskilda eller exklusiva rättigheter — Föreskrifter om hamnavgifter för användning av hamnar som tillhör ett offentligt företag — Uttag av oskäligt höga avgifter — Avgiftsmässig diskriminering mellan olika användare, vilken gynnar det offentliga företagets egen färjetrafik och, under förutsättning av ömsesidighet, vissa av dess handelspartners färjetrafik — Missbruk av en dominerande ställning — Nationella domstolars bedömning — Kriterier*
(EEG-fördraget, artiklarna 86 och 90.1)
  4. *Konkurrens — Företag som anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse — Bestämning med utgångspunkt i hur specifik den bedrivna verksamheten är — Omfattas av fördragets regler — Undantag — Villkor*
(EEG-fördraget, artikel 90.2)
  5. *Gemenskapsrätt — Direkt effekt — Nationella avgifter som är oförenliga med gemenskapsrätten — Återbetalning*
1. Det strider mot artikel 95 i fördraget att en medlemsstat tar ut ett importtillägg på 40 procent då varor importeras från en annan medlemsstat med fartyg, vilket tillägg läggs på den allmänna varuavgift som tas ut på varor som lastas, lossas eller på annat sätt tas ombord eller ilandsätts i den förstnämnda medlemsstatens hamnar eller i det muddrade hamninloppet till dessa hamnar.
2. Det ankommer på varje medlemsstat att i sin nationella rättsordning ange vilka domstolar som är behöriga och reglera de processuella villkoren, inbegripet bevisbördefrågor, för talan som förs av enskilda för att tillvarata de rättigheter
3. När ett offentligt företag som äger och förvaltar en handelshamn har en dominerande ställning inom en väsentlig del av den gemensamma marknaden, strider det mot artikel 90.1 jämförd med artikel 86 i EEG-fördraget att detta företag med tillämpning av föreskrifter i den medlemsstat som det är underställt tar ut hamnav-
- som följer för dem av artikel 86 i fördraget, under förutsättning att dessa villkor varken får vara mindre förmånliga än de som gäller för liknande talan som grundas på nationell rätt eller göra utövandet av de rättigheter som följer av gemenskapsrätten i praktiken omöjligt eller orimligt svårt.

gifter till ett oskäligt belopp eller befriar sin egen färjetrafik eller, under förutsättning av ömsesidighet, vissa av sina handelspartners färjetrafik från avgifter, i den mån som en sådan befrielse innebär att olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner. Det ankommer på den nationella domstolen att undersöka om avgifternas belopp faktiskt är oskäligt, med hänsyn till avgifternas nivå och det ekonomiska värdet av de tjänster som har utförts. Det ankommer även på den nationella domstolen att undersöka om det offentliga företags befrielse av sin egen eller, under förutsättning av ömsesidighet, vissa av sina handelspartners färjetrafik från avgifter faktiskt innebär att olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner.

4. Lastning, lossning, omlastning, lagring och förflyttning i allmänhet av varor eller någon form av materiel är inte nödvändigtvis av ett allmänt ekonomiskt intresse som utmärker sig i förhållande till det som är förenat med andra ekonomiska verksamheter. Under alla omständigheter är det enligt artikel 90.2 i fördraget inte tillåtet för ett offentligt företag som äger

och förvaltar en handelshamn att ta ut hamnavgifter för användning av hamn-
läggningarna om dessa avgifter strider mot gemenskapsrätten och inte är nödvändiga för att fullgöra den uppgift som detta företag har fått sig tilldelad.

5. Personer eller företag av vilka ett offentligt företag, som sorterar under ett nationellt ministerium och vars budget ingår i budgetpropositionen, har tagit ut avgifter som strider mot bestämmelserna i artikel 90.1 jämförda med dem i artikel 86 i fördraget har i princip rätt till återbetalning av de avgifter som betalats utan grund.

Detsamma gäller när det är fastställt att den som är skyldig att erlägga dessa avgifter faktiskt har övervätrat dem på andra rättssubjekt. Näringsidkarna kan emellertid inte hindras från att vid de behöriga domstolarna, enligt lämpliga förfaranden i nationell rätt, begära ersättning för de skador som de har åsamkats med anledning av en avgift som har uppburits utan grund, och detta oavsett frågan om sagda avgift har övervätrats på annan.